

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
 Az E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.
 brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszu-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkli, segesvári és szent-ágothai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MÉGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergeplacz 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponta 4—5 óra között található.

Nagy-Küküllőmegyei érdeklő közlemények Horváth László társzerkesztőhöz Segesvárra, Kis-Küküllőmegyei érdeklő közlemények Gyöngyösi István társzerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓ-HIVATAL:

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos garmond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.
 Nyílttéri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVÉTELÉNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. **Budapesten** Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; **Bécsben:** Daulé G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; **Berlinben:** Rudolf Mosse; **Frankfurtban:** Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

A kormányválság.

(+) A fővárosból érkező hírek alig engednek kétséget az iránt, hogy Tisza Kálmán miniszterelnök beadta lemondását s a helyzet olyan, hogy alig állhat fenn kétség az iránt is, hogy lemondása el fog fogadtatni.

Végre hát beteljesedett, mit az ellenzék oly régen, oly epedve várt; de az örömpohár nincs keserűség nélkül: Adtál Uram esőt, de ninesen benne köszönet.

De nincs helyén a tréfa, a dolog sokkal komolyabb, semhogy engedhetnénk azon, az előzmények után nagyon is jogosult hajlamunknak, hogy kaczagjunk a sors e satyráján, mely oly módon teljesíti az ellenzék vágyait, hogy nekik maguknak lesz leginkább okuk azt megsíratni.

December 11-iki beszédében Tisza Kálmán ígéretet tett a honossági törvény oly értelmű megváltoztatása iránt, hogy abban kifejezésre juttassék, a ki diszpolgári oklevelet fogadott el egy magyar törvényhatóságtól, magyar állampolgárnak tekintessék, ha nem jelenti is ki külön, hogy állampolgárságát fentartatni kívánja. Ez volt körülbelül ígéretének értelme s mint köztudomásu, e nyilatkozatával Kossuth Lajos honosságát akarta fentartatni.

Kossuth néhány nappal később közzétett levelében a lehető legridegebb s legsértőbb módon visszautasítja a magyar állampolgárságot, kijelenti, hogy neki az, ha megadják, sem kell, s a legerélyesebben hangsúlyozza régi álláspontját, megtagadva a jogosultságot mindentől, mi 25 év óta hazánkban történt.

Az ebből fejlődött dilemma nagyon világos: ha Tisza ígéretét beváltja, compromittálja nemcsak a koronát s a kormányt, de a nemzetet, mely e törvénnyel a legértékesebb jogot, melyet adhat, ráerőszakolja oly személyre, a ki ezt már előzetesen visszautasította; s ezt nem szabad tennie, így megalázni nem szabad a nemzetet, még ha ama személy, kiről szó van, egykor e nemzet körül a legnagyobb érdemeket szerezte is, ha az Kossuth Lajos maga is.

Másrészt, ha ígéretét nem váltja be, bár-

mint indokolja is azt s hivatkozik arra, hogy a mit Kossuth fentérintett levele előtt ígért, nem birhat kötelező erővel e levél közzététele után, ezzel mégis oly ürügyet, oly fegyvert ad az ellenzék kezébe, melylyel ez minden, csak a jogosultság látszatával, csak plausibilis ürüggyel sem bír, ellene eddig folytatott személyes támadását a jövőben a legnagyobb elkeseredéssel folytathatni fogja.

Ő maga kötve volt ígérte által, de nem miniszterhátsai, s midőn a honossági törvény módosítása szóba jött a minisztertanácsban, Tisza Kálmán a házban adott ígéréthez ragaszkodott, s midőn társai kijelentették, hogy ők nem járulhatnak hozzá nézetéhez, azt válaszolta, hogy őt szava köti s nem fogadhatja el a szóban levő törvény másnemű módosítását; de egyuttal kijelentette azt is, hogy miniszterhátsai nézetét maga is kell, hogy helyeselje az időközben történtek után. És Tisza Kálmán levonta e tényállás consequentiáját s beadta lemondását.

Talán mire e sorok napvilágot látnak, már befejezett tény e lemondás elfogadása is; hogy néhány nappal előbb vagy utóbb ez lesz a vég megoldás, az iránt ninesen kétségünk.

A dolognak morálját nem akarjuk itt levezetni; a kiket sujt, azok igen jól érzik már ma is, s bizonyos betegség tünetei (a betegséget hársingsalátával szokták gyógyítani) már nagyon sűrűn észlelhetők a nemes ellenzéki sajtó hasábjain.

Korai volna már ma, — midőn e sorokat írjuk, Tisza Kálmán még miniszterelnök, — arról írni, mily miniszterelnöke volt Tisza Kálmán Magyarországnak; de egy más kérdés merül fel előttünk s ez az: nem nagyobb csapás-e visszalépése a nemzet többségére, mely az általa lobogtatott zászló körül 15 év óta hiven sorakozott, mint az ellenzékre? Pótolhatlan volna a veszteség, ha a miniszterelnöki tisztról való lemondása a politikai pályáról való visszavonulásával volna egyértelmű; de ez iránti aggodalmainkat is eloszlatják a már eddig is érkezett tudósítások. Tisza vezére marad a szabadelvű pártnak, vezére a nemzet nagy többségének továbbra is, s szelleme, mely immár másfél évtized óta in-

tézi hazánk ügyeit a haza üdvére s dicsőségére, intézni fogja azokat továbbra is. S ily viszonyok között megnyugvással nézhetünk a jövő elébe; a kormányválság nem lehet s nem lesz válság hazánkra nézve, az új kormány, bármint alakuljon is, ugyanazon eszmének, a szabadelvűségnek szolgálatában marad továbbra is, mert ugyanazon pártra, mely erős és egész marad, mint volt eddig, fog támaszkodni, mely a kormányt eddig is támogatta, s e párt vezére Tisza Kálmán marad.

A parlamentarismus történetében talán példátlan tény, hogy egy miniszterelnök, ki óriási többség által támogatott, visszalépjen állásáról, külső kényszerkörülmények nélkül, csupán azért, mert egy erőszakosan beválthatlanná tett ígérete köti.

Az adott szót a legszigorubb ítélőszék is semmisnek találta volna ily viszonyok között, csak Tisza Kálmán nem tudta önmagát adott szava alól felmenteni. A rágalmozók torkán elakadt a szó, rágalmaik summáját, nem ugyan lármás beszéddel, de egy tétivel a lehető leg-radicalisabban czáfolta meg az annyit szidalmazott Tisza Kálmán, s a miniszteri székhöz megöszült nagy államférfi, ki a lovagias becsület egy formakérdéseért a legmagasabb állást, melyet magyar ember betölthet, készségesen feláldoz, egy friss lombot fűzött a babérokoszoruba, mely ősz fejét már régóta megilleti.

A brassói magyar dalárda titkári jelentése az 1889-dik évről.

(Folytatás.)

De a közmondás szerint az örömet ürm követi s így kelle nekünk is nemsokára keserűséget tapasztalnunk; mert midőn a győzelmi utról visszatérve kissé pihenni akartunk volna, több és tekintélyes oldalról nyert felhívás folytán szept. 15-én egy kehelyfelavatással és tánczczal egybekötött rendkívüli estélyt rendeztünk a szegedi műsorral; hozzánk tartozókon kívül alig voltak más hallgatónk és vendégeink, s midőn e fölötti jogos fájdalomunkban feljajdultunk s panaszunkat elmondottuk, rossz szándéktól vezetett avatatlan kéz markolt bele kíméletlenül sajtó sebeinkbe és annyira elmérgesítette az ügyet, hogy egyletünk lét, vagy nem létének kérdése forgott a koczánk.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Számjegyeink eredetéről.

Irta: Walther Béla.
 (Vége.)

További vizsgálódásunk tárgyát a keletindiaiak számjegyei fogják képezni. Ismeretes, hogy Keletindia roppant területét különböző fajú és nyelvű népek lakták, melyek közül bennünket azonban csakis azon nemzet érdekel, melytől a szomszéd törzsek is a közös „indiaiak” elnevezést nyerték és mely nemzetnek nyelve a tudományterén a „sanskrit nyelv” elnevezés alatt ismeretes. Ezen nemzet körülbelül 1400-tól 900-ig Kr. e. élte fénykorát; ezen időpont körül az eredeti sanskrit nyelv kihalsnak indult, de 300 évvel Kr. e. mint a papok és tudósok nyelve újra érvényre emelkedett. Ezen jellegét megtartva, a Kr. u. ötödik században egész Indiában elterjedt és hosszú időn keresztül egyedüli közegét képezte a tudományos irodalomnak. A sanskrit nyelv és írás lényegesen eltér az eddig tárgyalt népek nyelvéitől és írásától, a mennyiben a sanskrit nyelv modern fogalmu betűket ismer, és pedig 25 mássalhangzót, melyek öt csoportra osztvák, 4 félmagánhangzót (j. r. l. w), 3 sziszegőhangot, 10 magánhangzót, 3 diphtongust és a „h”

betűt, azaz összesen 47 betűt. Ezek alapján a sanskrit írás tehát határozottan betűírás, melynek részleteibe bocsátkozni itten azonban szükségtelen.

A számjegyeket az indiaiak oly módon választották meg, hogy az első kilencz számot jelentő szók kezdőbetűi az illető számok jeléül szolgáltak, esetleg egyszerűsítették és a mennyiben két számot ugyanazon betűvel kellett volna jelölni, a számjegyet magát megfordították vagy más módon változtattak alakjukon. Ezen számjegyeket azután hasonlóan a babylonok és chinaiak eljárásához, részint additív, részint multiplicatív módon használták és ezen számírásmódot hosszú-hosszu időn keresztül megtartották. Minden kétségen kívül bizonyos azonban, hogy a Kr. u. 600-ik évben az indiaiak már ismerték a nullát és vele együtt a máig is használatos írásmódját a számoknak. Ezen írásmód — mint tudjuk — a positio elvén alapul, azaz minden egyes számjegy magasabb rangú értékét egyszerűen annak helyzete vagy positioja által jelzi és a nullát, a semminek jelképét, a hiányzó helyek betöltésére alkalmazza. Számos körülmény arra utal, hogy a nulla eredeti indiai találmány; így a régi ind arithmetikák külön szakaszokat szentelnek a nulla értelmezésének és a vele való számolásnak. Brockhaus „Zur Geschichte des indischen

Ziffersystems” munkájában azt mondja: „ha valamely találmány eredeti ind jellegű, úgy bizonyára az a gondolat az, hogy a semminek értékét tulajdonítsunk és csak a nem létezés által érzük el valaminek a tökéletességét.” Maximus Planudes többek között megjegyzi: „Ugy a kilencz számjegy, mint a „tsiphra” (ind nyelven semmi) ind eredetű, ez utóbbi így íratik: 0.” Látjuk, hogy az indiaiak nemesak korán ismerték már a positio elvén alapuló számírást és ezzel kapcsolatban a nullát, de ez utóbbit egészen úgy jelölték, mint az ma is történik, többi számjegyeik pedig a modernekkel több-kevesebb hasonlatosságot mutatnak.

Mielőtt az arabok számjegyeinek ismertetésére áttérünk, néhány szóval még a görögök számírásmódjáról kell megemlékeznünk. Történelmi és régészeti kutatások alapján ki van mutatva, hogy a görögök a legrégibb időkben a számokat betűkkel jeljesen kiírták, majd egymás mellé írt vonásokkal jelölték az egyes számjegyeket, később a számokat jelentő szók kezdőbetűit használták fel az egyes számok jelölésére. Még későbbi időkben egy az eddig ismertektől egészen eltérő módot vezettek be; ugyanis az ábecének egymás után következő betűivel sorban az 1, 2, 3 . . . 9, 10, 20 . . . 90, 100, 200 . .

De nem akarom, t. közgyűlés! azon keserű emlékeket és érzéseket sem visszaidézni, sem pedig részletesebben elmondani; hisz a lefolyt hírlapi vitára és a röpiratokra mindenesetre még jól emlékezünk mindnyájan. Csak röviden jelezni akartam, mint egyleti életünk fontos mozzanatát.

Folytatva jelentésünket, van szerencsénk a t. közgyűlésnek e helyütt is tudomására hozni, hogy a helybeli „Kronstädter Deutscher Liederkrantz“-nak pünkösdi 2-od napján — jun. 10-én — tartott zászlószentelési ünnepélyén egyletünk testületileg, zászló alatt vett részt; a szokásos szögbeverést elnökünk végezte; e jelszóval: „Szabad hazát, egyetértést s testvériséget zengjen dalunk“. A hivatalos diszebeden egyletünk az elnök, alelnök és pénztáros által volt képviselve; mely alkalommal elnökünk szívélyes hangon adott kifejezést daltársaink iránt érzett őszinte érzelmeinknek, a mely beszéde általános lelkesedést okozott és köztetszéssel fogadtatott. Az ünnepi egylet által ugyanazon nap estéjén rendezett diszebeden pedig egyletünk egy magyar népdalegyveleggel működött közre. A „Liederkrantz“ nem is késett ezen barátságos viseelkedésünket megköszönni, mert már jun. 15-iki kelettel meleg hangú átiratban adott kifejezést köszönetének és emlékül egy a karmester által szerzett vadászdalt küldött vezérkönyvben és 40 szólamban.

Második rendes estélyünket jun. 15-én tartottuk meg elég jó sikerrel. A jul. hó 1-én tartott vál. ülésen a többi között tárgyalatott alelnökünk levele, melyben tisztéről lemond és az egylet működő tagjainak sorából is kilépését jelenti be. A mily váratlan volt ügybuzgó és tevékeoy alelnökünk e lépése, ép oly igyekezetet fejtett ki választmányunk az iránt, hogy tisztelt alelnökét ezen elhatározásától elállásra bírja s tapasztalatait továbbra is az egylet javára érvényesítse, a mit nevezett ur mint addig, úgy azóta is, de különösen a szegedi ut alkalmával elismerésre méltóan teljesített is, s ez által remélünk engedni, hogy jövőben is számíthat az egylet lelkes tevékenységére.

Az „Emke“ brassómezei választmányának felhívására részt vett egyletünk a „Debreczeni Dalegylet“ erdélyi körutja alkalmával Brassóba tett kirándulásakor annak a pályaudvaron történt fogadtatásán testületileg az egyleti jelige eléneklésével, úgy szintén a látogatás bevégeztével rendezett bucsuestélyen, melyen egyletünk az előadott énekek általa csak nem kivétel nélkül szakavatott vendégek teljes elismerését nyerte ki s az ezen alkalommal kifejlődött szívélyes testvéries viszony feledhetetlen emlékeket hagyott mindnyájunk lelkében.

Az Erkel-jubileum alkalmából az egyleti működő tagok között gyűjtés rendeztetvén, a begyűlt összeg rendeltetési helyére jutott.

A helybeli kir. áll. főreáliskola tkts. igazgatóságának felhívása folytán teljes készséggel működött közre egyletünk testületileg nevezett intézet új épületének okt. 12-én történt ünnepélyes felavatásán, a midőn is a Fohászt és a Szózatot énekeltük el.

(Folytatása következik.)

Román lapszemle.

A kolozsvári lapok azt a tanácsot adták közelebb a botfalusi czukorgyár igazgatóságának, hogy levelezzen magyar földön magyar kereskedőkkel az állam nyelvén; mert ennyit csak megvárhatunk a nevezett gyár igazgatóságától.

Tudtuk, hogy ez nem fog tetszeni a brassói „Gazetá“-nak, ki is fejezte nem tetszését illetően képen: „Csak nem ettek ott gombát abban a gyárban, hogy a „Koloszvár“-nak kedvét teljesítsék. Ez a föld nem magyar és ez az állam sem Magyarország, (sic!) tudják meg ezt az usurpatorok, bitörők, hanem az összes nemzetiségeké“, már t. i. az állam, melynek e szerint még neve sincs, csak legfőlebb ezt szabad mondani: Acestu satu. Mi az olvasókra bizzuk annak megítélését, hogy hol ettek gombát: Botfalván-e vagy Brassóban a „Gazeta“ irodájában, a hol ennek az országnak még nevét is elfelejtették. — „Szegény boldogult C. A. Rosetti, ha feltámadna Bukarestben rögtön elfoglalná ezt a néptelen országot és meghívna a „Gazetá“-t keresztkomának, miután a „Romanul“ és „Gazeta“ sok éven át egy uton haladtak, a mint ezt a „Gazeta“ vallomásából tudjuk.

Ha nincs neve ennek az országnak, legalább van Beszterce-Naszód vármegyének, úgy hívják „Czinutulu Năseudulu“, a hol a nép nem fizet ma már Bukovinának évenként 3—4 százezer frtot törökbuzáért, mint ezelőtt cselekedte. Az ottani román atyfiak megtanultak okszerűen szántani, vetni, takarékoskodni és adósságot csinálni, úgy, hogy ne kelljen azt megfizetni. Olyan iskola kellene oda, a „Gaz.“ szerint, a hol megtanítanák a natiot, hogyan kell kölcsönvenni és azt meg is fizetni. Van ott már olyan iskola, úgy hívják „Aurora“. Megtanítja ez a pénztézet csak úgy, mint akár az Albina a natiot arra, hogy a pénzt nem adják pománába. A Gaz. szerint ott a községek nyakig vannak az adósságban, de csak a Bánffy báró ideje óta. Mindennek Bánffy báró és Havas Gyula tanfelügyelő az okai, mert községi iskolákat állítottak néhány községben. Pedig ezek az iskolák általán üresen (?) állanak; még a zsidóknak sem kellenek, kik ha megmagyarosodnak, ők nyelik el a magyarokat s nem megfordítva. Mi úgy tudjuk, hogy nem a kis hal nyeli el a nagyot. Aztán küszöbön vannak az óvodák. Ezekre is sok pénz kell. Szóval rossz világ van a „Czinutul Năseuduluiban“. Bezzeg nem így volt 1850—60-ban. Hova tűntél el abszolutismus arany kora! Így táplálják a Gaz. olvasóit és szoktatják az alkotmányos élet megbecsülésére.

Czenkalji.

Kis-küküllőmezei krónika.

— Közigazgatási bizottság. —

Vármegyénk közigazgatási bizottsága rendes havi ülését f. márczius 5-én tartotta meg Hilibi Gál Domokos alispán elnöklete alatt Dicső-Szentmártonban.

Az ülés megnyitása után, elnökölő alispán fájdalommal jelenti be, hogy gróf Andrassy Gyula, Magyarország egykori miniszterelnöke, később külügyminiszter f. évi február hó 18-án meghalt, mely bejelentést a közlg. bizottság a sziv igaz bánatával vette tudomásul, elhunytá fölött érzett mély részvételének pedig jegyzőkönyvileg adott kifejezést.

Írásmódja is átvétetett. Ezen írásmód eleinte csak néhány tudós előtt volt ismeretes, de lassan-lassan elterjedt és a nép tulajdonává vált. Igaz ugyan, hogy az akkori arab számjegyek külalakra lényegesen elütnek az ind számjegyektől; ezen tény azonban ama nagyon valószínű körülményben leli magyarázatát, hogy az arabok e számjegyeket nem közvetlenül az indiaiktól vették át, hanem hogy e számjegyek Perzsián keresztül kerültek Arábiába, mely állammal az arabok folytonos és közvetlen érintkezésben állottak.

Azt hisszük, sikerült kimutatnunk, hogy az ugynevezett arabs számjegyek és a velök szorosan összefüggő, maig is szokásos írásmódja a számoknak, tényleg nem arab eredetűek; más népektől — az indiaikat kivéve — nem vehették át, mert a mint láttuk, ezek maguk sem ismerték és egészen eltérő módokon írták a számokat; egyedül az indiaiaknál találjuk meg az elvnek és a részleteknek tökéletes kifejtését és így számjegyeink bölcsőjét valóban nem Arábiában, hanem Kelet indiában, a sanskrit néptörzs honában kell keresnünk. Az arabokat illeti meg azonban azon érdem, hogy ők e számjegyeket és főleg a számok mai írásmódját az indiaiktól átvették, el-sajátították, megőrizték és későbbi időkben Európában is meghonosították.

Elnöklő alispán jelentése szerint beérkezett február hóban 1399 ügydarab, mely csekély kivétellel elintéztést nyert. A személy- és vagyonbiztonság a rendes állapotnak megfelelő volt.

Az állategészségügyet illetőleg a ragályos száj- és körömfájás teljesen megszűnt és szabályszerű fertőtlenítés után a zárlat feloldatott: Kőrös, Harangláb, Hosszupatak, Csapó, Abosfalva, Dicső-Szentmárton. Alsó-Bajom, Vámos-Gálfalva, Dézsfa'va, Szász-Csávás, Mikefalva, Gogán-Váralya, Bun, Buzás-Besenyő, Bethlen-Szentmiklós, Dombó, Ádamos, Vidrátszeg, Nagy-Teremi, Keszler, Oláh-Bükkös, Szászvölgy, Pánád és Szpim községekben.

György Pál, pénzügyi igazgató jelenti, hogy a február havában kivetendő tőkekamat- és negyed osztályu kereseti adóra vonatkozó munkálatok, a balavásári és vámos-gálfalvai körjegyzői csoportokhoz tartozó községek kivételével, befejeztettek. Jelentése kapcsán kéri, hogy a jelzett két körjegyző hanyagsága miatt függesztessék föl, vagy végkép mozdíttassék el állomásától.

Egyenes adóban befolyt az év két hónapjában 31877 frt 65 kr; hadmentességi díjban: 603 forint 75 kr.

Házadó-mentesség és fizetési halasztás február havában nem engedélyeztetett.

Bágya Ödön, árvaszéki elnök jelenti, hogy február hóban beérkezett 366 ügydarab, hátralékban volt január haváról 273 drb, elintézendő volt tehát összesen 639 drb, melyből elintéztetett 180 drb, és így márczius havára ájtött 459 darab. Ezen hátraléknak oka a két árvaszéki ülnök hosszas betegsége.

Theil István kir. ügyész jelenti, hogy az erzsébetvárosi kir. törvényszék területén február hóban 60 bűnvizsgálat vált függővé. A kir. törvényszéki fogházban 74 elítélt fogoly volt letartóztatva, kiknek ellátása szabályszerű, egészségi viszonyaik pedig ki-elégítő. Fegyelmi eset nem fordult elő.

Mike s Gyula, kir. mérnök jelenti, hogy sem az állami, sem a törvényhatósági utakon az utfentartási munkák a tartós fagy és havazás miatt megkezdhetők nem voltak.

Az utaknak ez évben leendő fentartására szükséges 3880 két köbméteres kavicsalom szállításának biztosítása érdekében az árlejtés február hó 21-én megtartatott; minthogy azonban a versenytárgyalás nem járt eléggé kedvező eredménnyel, az nem is lett elfogadva, hanem márczius hó 17-ikére újabb árlejtés hirdettetett.

Dr. Bodor Zsigmond, vármegyei főorvos jelentése szerint január és február hónapokban a közegészségügy kedvezőtlennek mondható, a mennyiben a légző és emésztési szervek bántalmái, némely községekben a vörheny, tüdőlob és hasi hagymáz nagyobb mértékben, az influenza pedig egész epidemikus jelleggel uralkodott.

Elhatározatott továbbá, hogy a pénzügyminiszteriumhoz fölterjesztés intéztessék az iránt, miszerint a kibocsátott rendeletben a regálé kártalanítási papírok 92 százalékos árfolyamon leendő beváltásának bejelentésére f. évi február végeig megszabott határidőt márczius hó végeig hosszabbítsa meg, mert az egyezkedési tárgyalások nagy része még befejezve nem lévén, a regále-tulajdonosoknak nem áll módjukban bejelentéseiket reális alapra fektetni.

Több folyó ügy elintézésével az ülés véget ért.

Nagy-szebeni krónika.

(Nemzeti színészet.)

(D-o-r.) A színtársulatok valódi tehetségének, képességének próbaköve nem a népszínmű, nem is az operette, sőt még a szoros értelemben vett dráma sem. Amaz első s emez utolsó, többnyire a szenvedély nagy foka által, önkéntelenül készíti a színészeket a hatásos előadásra, a középsőhöz nem kell egyéb, mint jó hang, könnyed mozdulatok s megvan a siker. Hanem a mi igazán próbára teszi a társulat együttműködését, az a vigjáték, kivált, ha hozzá még szellemes is.

Ilyen próbára volt téve Bácskay társulata e hó 5-én, midőn Blum és Toché három felvonásos vigjátékát, az „Ideges nők“-et adta.

Lapjaink az utóbbi időben eleget beszéltek e műről; kimutatták, hogy ez ilyen, meg olyan parodiája a Francionnak, a mely annak idején annyi port vert föl. Hibájául rótták fel, hogy nem fejti meg azt a lélektani mozzanatot, mikor a feleség daczból, bosszúból elhatározza magát arra, hogy megcsalja férjét. Mert a család félbeszakad s a mű nem számol azzal: mi történnék akkor, ha a ballépés valóban bekövetkezik, és a többi. Egy szóval, azt bíralták, a mi nincs meg a darabban, nem azt, a mi van,

Mi azt hisszük, a kritikának nem feladata annak mérlegelése, hogy miért nincs meg valamely műben ez meg az, hanem helyes megítélése annak, a mi megvan.

Nos, e darab kitünően oldja meg azt, a mit céljával kitűz. Molière-féle jellemvígjáték ez, a melyben mesterileg domborítják ki az idegesség félszégségei. Más célú hiába magyarázunk bele. Tele van hatásos jelenetekkel, meglepő fordulatokkal, váratlan quiproquokkal; a cselekvény ügyesen van szöve, mulattató, kacagató, előadása eme jelenségekhez illő. Egy kissé lassan indul, de aztán annál rohamosabban halad.

A társulat dicsérettel oldotta meg feladatát. Benedek (Pontgiband), a feleség, anyós, szobaleány idegességét tűrő, de türelméből végre is kifogyó férjet, Torday k. a. (az előbbi neje), Kantay k. a. (Sidonia), Benedekné (Feliczia) kitünően beletalálták magukat szerepükbe; Csókáné (Elvira) nem igen volt disponálva, hanem Mezey (Chaploux) bár eleinte hidegen játszott, utóbb azonban teljesen belemelegedve, sok tapsot aratott.

Legszívesebben sikerült a 2-ik felvonás jelenete, a cukrász és leendő felesége, a divatárúsnő között. És a mi fő, oly összevágólag játszott, hogy e részben sem maradt fönn semmi kívánni való. Legfőlegb arra kellene ügyelni egyik-másik szereplőnek, hogy az idegen neveket (Amiens, Gounod) ne ejtsék magyárosan.

A szép számú közönség teljesen elégedetten távozott s nyílt jelenetekben sokat tapsolt.

Ehő 6-án „Gasparone”, Millöcker három felvonásos operettjét adták. A darab szövege, mint ismeretes, egyike a legsilányabbaknak. Hogy cselekmény nincs benne, azon, tekintettel divatos operettejainkra, immár nem is csodálkozunk, hanem nincs ám benne egy jóra való jelenet, nincs egy mulatságos helyzet, nincs benne még tűrhető élecek sem. Lapos huza-vona, hosszadalmas párbeszéd: ennyi az egész.

Zenéje sem nyújt teljes kárpótlást a szöveg hiányaiért. Egy pár sikerült részlettől eltekintve, az egész csupa elcsépett, unalmas zenei közhely. Kevés, a mi belőle igazán megragadja a figyelmet.

Ennélfogva valóságos küzdelmébe került a társulatnak, hogy a silány műből mégis csináljon valamit. S dicséretül legyen mondván, mindent elkövettek a szereplők, csak hogy valamiképp élvezetes estét szerezzenek.

Némi érdeket adott az estnek az, hogy egy új tag, Horváth Andor először lépett föl, mint szerződött tag. Nem bir érczes tenorral, de hangja csiszolt, gyakorlottságra valló; játéka ügyes. A 3. felvonás magánrészletében mutatta be magát igazán s ezt a közönség meg is tapsolta, meg is ismételtette.

Hasonló hatást tett a második felvonásbeli ket-tős, melyet Horváth Cservári k. a. al énekelt Cservári k. a. sokkal hatásosabban énekelt ez uttal, mint eddigelé, főleg mivel hangját nem reszkettette annyira. Kantay k. a., Bácskay k. a. szokott sikerrel énekeltek s főleg az előbbi a 2. felvonás magánrészletét valóban mesterileg énekelte. Szekeres mélyebb hangjaival nagyon tud hatni, de a felsőbbek nem igen állanak rendelkezésére, a játék melegségére pedig több gondot kell fordítania. Benedek elég jól ábrázolta a léha ifjút, Vihary meg a podestát.

A karok mindig csinosan működtek. Az azonban kíváncsú, hogy egyesek szerepeiket jobban megtanulják, s az igazgatóság vagy rendezőség igyekezzék arra, hogy a felvonások között oly nagy szüneteket ne tartsanak.

A közönség ha nem is mulatott, de végig kitartotta éber figyelemmel, hálás elismeréssel, tapssal jutalmazva az érdemeseket.

A színház talán még inkább tele volt, mint eddig, úgy hogy a pártolás ellen bizonyára nem lehet panasz.

S z i n h á z.

Kreutzernek operája: „A granadai éjszallás” nem ismeretlen a brassói közönség előtt. Egy néhány évvel ezelőtt a férfdalegylet jeles solistákkal, még kitünőbb ének- és zenekarral ismételtén adta azt elő s sikerült előadásaival mindnyájunkban kellemes emléket hagyott hátra.

Wolf szintársulatának dicséretére legyen mondván, hogy Kreutzer ezen népszerű operájának szombati előadása minden tekintetben bátran kiállja az összehasonlítást a férfdalegylet nevezett előadásaival, sőt, a mi a magánénekeselek egy némelyikét illeti, fölötte is áll. És itt első helyen fel kell említenünk Wall-

ner Ludovikát, ki a főszerepet ritka zeneértelemmel, kifogástalan intonatioval és sima coloraturával énekelte. Különösen ki kell emelnünk a zenei gondolatoknak a recitativokban észlelhető értelmes taglását; kimagasló alakításaival nyílt jelenetekben is zajos tapsokat aratott. A férfi-szereplők közül, nem a szerep terjedelme, de annak szép keresztülvitele miatt első helyre Rustot kell tennünk, ki rövid idő alatt érzelemtelejs s csengő hangjával a közönség kedvenczévé lett. A „vadász” személyesítőjében egy eddig előttünk ismeretlen énekessel ismerkedtünk meg, Kormay val. Mig őt más szerepekben nem halljuk, nem akarunk róla végleges ítélet mondani; ezuttal csak azt jegyezve meg, hogy hangja inkább a mélyebb fekvésben hat, játéka s zenei felfogása azonban még fejlesztést igényel.

Nem akarunk végre megfedkezni sem a jó énekkarról, sem Krause hangverseny-mesterről, ki a hegedű-solt brillansan játszott, valamint az egész előadásba lelket s életet lehelő karnagyról, Hrubecről s a jelesen működő (a kürtös ismételt „gixer”-eitől eltekintve) zenekarról sem.

Az előadást ismét nagy közönség nézte. M.

Vasárnap zsufolt ház előtt került színre az „Ihr Korporal” cz. bohózat, mely annak idején Budapesten és Bécsben rendkívüli tetszést aratott. A darab föllevenítése egészen jogosult, mert sokkal jobb, mint a legújabb irodalom hasonnemű termékei közül akárhány.

Ugy látszik, hogy ezt a szereplők is érezték, mert kivétel nélkül oly animoval s jó kedvvel játszottak, hogy a közönséget teljesen magukkal ragadták; a nevetésnek, kacagásnak s tapsolásnak nem is volt se vége, se hossza. A főszerepekben Wolf-Seletzkyné, Müllerné, Marietta k. a., Rust Indra és Swoboda egyaránt kitünőek voltak. — Különösen Rust J., ki első sorban opera- és operette-tenorista, lepott meg bennünket ügyes, fesztelen és mindamellett discret játékaival. Ő igazán plausibilisé tudta tenni, hogy egy közönséges káplár oly hirtelenül meghódítja egy művelt hölgy szívét.

Két magyar népdalt énekelt, az elsőt izléssel és hatásosan; a másodikra (Huzzad csak, huzzad csak . . .) nézve meg kell jegyeznünk, hogy az nem friss magyar, hanem inkább andalgó-féle. Wolf-Seletzkyné, Swoboda és Indra coupletjei igen jól sikerültek és általános tetszésben részesültek.

N A P I H I R E K.

Személyi hir. Hunfalvy Pál Európa-szerte híres nyelvtudósunk és a főrendiház tagja, holnap, azaz f. hó 12-én üli meg születésének 80-ik évfordulóját. Tiszta szívből kívánjuk, hogy az ősz tudós még sokszor élje meg e napot hazánk díszére és családjá boldogságára!

Tiszti estély. A szombati tiszti-tánczestélyt egy mindvégig élvezetes műsor előzte meg, melyért a rendezősegen kívül első sorban a közreműködőket: Heltner urhölgyet, Pridalek O. k. a., Pohl és Kirchthaler főhadnagy urakat illet köszönet és elismerés. A fellépő hölgyek művészetét már többször volt alkalmunk élvezni: a csengőhang és hatásos bravour ismételve zajos tapsokra ragadták a diszes közönséget, mely csak közepes számmal jelent meg. Az érdek közép-pontját Pohl Albert főhadnagy ur fellépése képezte, ki ez alkalommal először lépett a nyilvánosság elő s kinek elért fényes sikere várakozásunkat felülmulta. Barytonhangja igen rokonszenves és üde, előadása természetesen és mérsékelt, szóval a tanítvány mind magának, mind mesterének Popovics tanár urnak dicsőséget szerzett. Az öt dal is ügyesen volt megválasztva, különösen kiemeljük a Lassen-féle „Ich hatte einst” és a „Vorrei morire” érzelmdus dalokat. Kár, hogy a zongorakíséret helyenkint túlságosan előtérbe lépett — ezen azonban a jövőben könnyű lesz segíteni. Kirchthaler főhadnagy ur humorisztikus előadásokkal remekelt és a legjobb hangulatot keltette a következő táncz számára.

Hangverseny. Jövő pénteken, márczius 14-én a „Nr. 1” termében négy művész, a Rödert estvérek Budapestről (Rozalia-zongora, Zsófia-hegedű, Eleonora-viola, Emilia-gordonka) hangversenyt rendeznek. A műsor után, melyen Servius, Hauser, Popper, Schumann, Mendelssohn és Beethoven neveivel találkozunk, valamint azok után, a miket a testvér művésznőkről hallottunk, a pénteki hangverseny, melynek részletes programját jövő számunkban közölni fogjuk, igen érdekesnek ígérkezik. Jegyek előzetesen (a 1 frt. 50 kr., 1 frt., 70 és 50 kr.) Zeidner könyvkereskedésében kaphatók.

A kereskedő ifjak köre ez évi rendes tisztújító közgyűlését f. hó 23-án — vasárnap — délután 2 órakor saját helyiségében fogja megtartani, a melyre a kör tagjai ez uton is meghívotnak.

Rendőri hir. F. hó 8-án egy vasuti kocsiban nagyobb pénzösszeg találtatott, mely a városkapitányságnál van letéve, a hol igazolt tulajdonosa azt átvetheti.

A tiszakerületi ev. püspökségre a gömöri esperesség saját esperesét, Terray Gyulát jelölte, mely jelölés által alighanem biztosítani törekszik, hogy a jövőnd püspöknek is Rozsnyó legyen székhelye. A sárosi, szépesi, és a bányavárosi esperességek, miután a már annak idején Czékus ellenében is jelölt Stehló főesperes, és jelenleg püspöki helyettes újra való jelölését hajlott korára való hivatkozással visszautasította, Farbaki József nyiregyházai lelkészt jelölték, kinek megválasztása, habár az első szavazás előreláthatólag eredménytelen lesz, ez által biztosítottnak látszik. A minden valószínűség szerint szükséges pótválasztásnál, előre láthatólag Zelenka Pál lesz Farbaki ellenjelöltje. — A brassói esperesség ez ideig a püspökválasztással szemben még nem foglalt állást.

Eljegyzés. A mint a „Magyarság”-ban olvasuk, dr. Hajós Béla, a kolozsvári társasköröknek is kedvelt tagja, jelenleg baróthi orvos, Hajós János ny. miniszteri tanácsos fia eljegyezte Binder Mariska kisaasszonyt, Binder M. baróthi birtokos bájos és kedves leányát.

Saint-Saëns kiváló zeneszerzőről azon megdöbentő hirt hozza egy párisi távirat, hogy megörlt.

Brazília ünnepnapjai. A brazíliai kormány, úgy látszik, gondoskodik róla, hogy alattvalói ne unatkozzanak. Egyszerre tíz nemzeti ünnepet alkotott. A január 1-je a párisi testvériesség ünnepnapja leendő. Az április 24-ike a brazíliai függetlenség előharczosa emlékének leendő szentelve, május 3-án Brazília fölfedezése napját fogják ünnepelni, május 13-kán pedig a brazíliai testvériességet. Junius 14-ike ünnepnapja leendő az amerikai népek köztársaságainak, szabadságának és függetlenségének. Szeptember 7-én Brazília függetlenségét fogják megünnepelni. Október 18-ika örömnapp leendő Amerika fölfedezésének emlékére. November 2-ika a holtak emlékének leendő szentelve és végre november 15-ike Brazília nagy ünnepnapja leendő, mint a köztársaság megalapításának évfordulója. Ha a brazíliai republikánusok az egyházi ünnepeket is megtartják, akkor vajmi kevés idejük marad a munkára.

Az influenza Bécsben ismét jelentkezett. Számos kerületben fordultak elő influenza-betegedések, sőt kórházakban is akadtak influenza betegek. Orvosi körökben az az általános vélemény uralkodik, hogy az orosz nátha feléledését bizonyára az időváltozás okozta.

Közgazdaság.

Székely találmány. Turóczi Mózes és Szöcs Ferencz, kézdivásárhelyi gépészek, előbbi az 1848/49-iki szabadságharcz nagyhirű ágyúöntője, együttesen egy elmés szikrafogót találtak fel, mely gőzgépeknél alkalmaztatik oly célból, hogy a kéményen kitóduló szikrákat felfogva, különösen nyáron csépléskor oly gyakran előforduló tüzeseteket megakadályozza. Ezen találmány, szakértők véleménye szerint, az eddig alkalmazott hasonló készülékekénél sokkal tökéletesebb s teljes tűzbiztonságot nyújt. A tulajdonosok Ausztria-Magyarországra szabadalmat nyertek.

Aradon a f. év augusztus 1-jétől október 15-ig „Alföldi és délmagyarországi általános kiállítás”-t rendeznek az aradi és temesvári kereskedelmi- és iparkamarák területére kiterjedőleg. Ehhez képest a kiállításban Arad, Temesvár, Versecz és Pancsova városok, Arad, Békés, Csanád, Hunyad, Krassó-Szörény, Temes- és Torontál vármegyék gazdasága, ipara, háziipara s kulturális fejlettsége lesz feltüntetve: gazdasági és ipari munkagépekkel, szabadalmazott új találmányokkal s oly cikkekkel, melyek megismertetése kíváncsú, bárhon-nét részt vehetni. A kiállítás védnökei Arad sz. kir. város és Aradmegye törvényhatóságai; a bizottság ezeknek küldöttein kívül az aradi kereskedelmi és iparkamara és az aradi ipartestület képviselőiből áll. A kiállítás, mely iránt a felöltet vidéken már is igen élénk érdeklődés nyilvánul, a Marospart és a Kiskörut között lévő parkban s ahhoz csatlakozó üres területeken külön e célra emelendő épületekben lesz el-

helyezve. Ez épületeken már javában dolgoznak s azok igen csinos képet fognak nyújtani úgy külsőleg, mint tartalmilag, mert hazánk e délkeleti részén az ipar sok ága nagy fejlettségnek örvend s bátran kiállja a versenyt, míg a háziipar terén igazán sok szépet és érdekest mutathat fel. A kiállítással kapcsolatban többféle kongresszus, gyűlés és ünnepély terveztek; így ezzel egy időben lesz Aradon az ipartestületek országos gyűlése, a kereskedő ifjak orsz. kongresszusa s október 6-ikán az aradi tizenhárom vértanu emlék-

szobrának leleplezése. Lesznek időleges állat-, gyűmölcs-, szőlő- és virágkiállítások, valamint méhésztalálkozó. A kiállítási bizottság — diszelnökei Fábán László főispán, Salacz Gyula kir. tanácsos aradi polgármester, Ormos Péter kir. tanácsos nyug. aradme-gyei alispán, elnöke ifj. Kristófy János ipartestületi elnök, titkár E. Illés László lapszerkesztő és ipartestületi titkár — mindent elkövet, hogy a kiállítás híven és méltóan mutassa be Délmagyarország s az Alföld marosvidéki részének produkcióját, és nem szenved

kétséget, hogy igyekezete sikert ér el s Aradot az idén a zóna segélyével az ország minden részéből sokan fogják felkeresni, mit e rövid idő alatt nagy arányokban fejlődött hazafias szép város meg is ér demel.

Társzerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről: Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössi István (D.-Szt.-Márton.)
Felelős szerkesztő: Kis-Tétényi Wálther Béla.
Laptulajdonos: Harmath Lajos.
Kiadó: Alexi könyvnyomdája.

H I R D E T M É N Y E K.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre teszem, hogy a Tóth József csódtömegéhez tartozó különféle activ követeléseket összesen 10826 frt 53 kr. összegben a választmány határozata következtében f. hó 20-án d. u. 4 órakor a saját irodámban (nagy-utcza 482 sz.) megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett el fogom adni.

A bélyeg költségeket a vevő hordozza.

Az adósok jegyzéke irodámban a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Brassó, 1890. márcz. 4-én.

Harmath Lajos,
tömeggondnok.

(80) 3—3

Máriazelli gyomor cseppek,

legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Védjegy.

egy: 40 Kr. kettős üveg 70 Kr. Központi szétküldési raktár: Brády Károly gyógyszer-tára Kremsier (Morva ország).

Utólrhetlen hatású az étvágytalanság, gyomor gyengeség, hűzős lehellet, savanyu felbő-fogás, szélrekedés, (Kolik) gyomor hurut, gyomor égés, gyomor homok és dara képződés, túlságos elnyálkásodás, sárgaság, undor és hányinger esetében, megszünteti a főfájást (ha az a gyomor elrontásától származik) gyomor görcsöt, kemény székletet, székrekedést, az étel s itallal túrtelhet gyomrot kitisztítja, elűzi a bélférgesket, s gyogyit lép, vesé, máj és aranyeres bántalmakat. — Egy üveg ára, használati utasítással együtt 40 Kr. kettős üveg 70 Kr. Központi szétküldési raktár: Brády Károly gyógyszer-tára Kremsier (Morva ország).

Máriazelli Labdacso.

Olvas! A valódi Máriazelli gyomor cseppek sok féleképen utánoztatnak s hamisítanak, s ezért valódiak gyanánt csak azok fogadtassanak el, melyek üvege, egy vörös, s a fenti védjeggyel ellátott papírba van csomagolva, s melyek mellékelt használati utasításán az is fel van tüntetve, hogy az Kremsierben, Guzek H. könyvnyomdájában nyomtatott.

A Keményszéklés és székrekedés ellen, évek óta legjobb hatásúknak bizonyult labdacso is, sokféle képen hamisítanak, tehát ezek vételénél is vigyázni kell a fenti védjegyre s Brády Károly, Kremsier gyógyszerész név alá írására, melyek minden eredeti dobozzal 1 frt. A pénz előleges beküldése után, 1 tekercs 1 frt. 20 Kr., 2 tekercs 2 frt. 20 Kr., 3 tekercs 3 frt. 20 Kr. ért, csomagolás és postabér mentesen küldetik meg.

A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacso nem titkos szerek, a gyógyható, anyaguknak összetétele, minden használati utasításban fel van sorolva.
A Máriazelli gyomorcseppek és Máriazelli labdacso kaphatók Valódi minőségben kapható: Brassóban Goos J. Kelemen F. a „Fehér templomhoz” cz., Horning Gyula, Jelkulus F., Schuster L. K., Obert G. H. és Kugler a Hygieához cz. gyógyszer-tárában. Fogarason Pildner, Hermann gyógyszerésznél; Hosszúfalun Jelkulus Gusztáv gyógyszer-tárában; Fűdvárt Schneider Vilmos gyógytárában; Kőhalomban Melasz Ede és Wolff E. gyógyszerészeknél; Sepsiszentgyörgyön Betegh Bálint és Barabás Ferencz gyógyszerészeknél. (16) 43-9

A legjobb

Brünni szövete

szállítja eredeti gyári áron a
SIEGEL-IMHOF
finomposztó-gyár Brünnben.

Egy elegáns

tavaszi vagy nyári férföltönyre
elég egy szelvény 3.10 meteres, azaz
4 bécsi röl hosszúságban.

Egy szelvény ára:

- 4.80 frt. közönséges •
- 7.15 frt. finom •
- 10.50 frt. finomabb •
- 12.40 frt. legfinomabb •

valódi juhgyapjuból.

Továbbá nagy választékban kaphatók: selyemmel átszőtt kam-garnok, felöltőkre való szövetek, Loden vadászok és turisták számára, Peruwien és Dosking posztók szalonöltönyöknek, elő-írás szerinti posztók hivatalnokok számára, mosható czérnaszövetek férfiak és gyermekek számára, valódi Piqué mellényszövetek, stb. stb.

Jó árúért s pontos szállítáért
kezeség vállalatik. (51) 7-40

Minták ingyen s bérmentve.

Öltöny-szövetek

valódi gyapjuból, kitűnő

brünni gyártmányok
a legujabb színekben

a tavaszi és nyári idényre

bámulatos olcsón beszerezhetők

Frank & Pernitza

posztógyári raktárból

(35) 12-24 Brünnben.

Minták bérmentve. A szabómester urak dústartalmu és elegáns kiállítású mintakönyveinket eredeti gyáriáron kapják.

Nagy raktár egyenruhák szöveteiből es. kir. államhivatalnokok, torna- és tüzoltő-egyletek, stb. stb. számára.

Pontos és solid teljesítése minden megbízásnak, csak utánvét mellett vagy az összeg előleges beküldése ellenében.
Levelezés minden nyelven.

T. CZ.

Alulírott igazgatóság ezennel közhirrre teszi, hogy **Latzin Frigyes ur üvegkereskedését** (Szinház-utca) megvette s azt ezentul saját költségén, mint **brassói főraktárt** tovább vezeti.

Ugyanott dus választékban tart **metszett-, sajtolt-, fuvott-, táblaüveget**, valamint **bor-, sör-, likőrkészleteket**, **világítási és különféle fényüzési cikkek**et.

Megrendelések — monogrammokra és nevekre, metszve és festve, csinos kivitelen, — elfogadtatnak.

Bükszád, 1890. márczius 1-én.

Tisztelettel

Gróf Mikes-féle üveggyár igazgatósága
Bükszádon.

(82) 1—6

PSERHOFER J.-féle

(20) 9-12

gyógyszertár Bécsben

Singerstrasse 15. sz. „Zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacso,

ezelőtt „egyetemes labdacso”, neve alatt ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik fényesen bebizonyították.

Évtizedek óta ezen labdacso általában igen el vannak terjedve, számtalan orvos rendeli azt, s alig akad család, melyben ezen kitűnő háziszertől ne volna egy kis készlet
1 doboz 15 labdacsoval 21 kr., 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr.; bérmentetlen utánvét mellett megküldéssel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentes megküldéssel együtt 1 tekercs labdacso 1 frt 25 kr., — 2 tekercs 2 frt 30 kr., — 3 tekercs 3 frt 35 kr., — 4 tekercs 4 frt 40 kr. 5 tekercs 5 frt 20 kr., 10 tekercs 9 frt 20 kr. (1 tekercsnél kevesebb nem küldetik szét)

Kéretik határozottan **Pserhofer J.-féle vértisztító labdacso**kat kérni s arra ügyelni, hogy a dobozok tetején levő felírás minden dobozon a használati utasításban látható **Pserhofer J.** névalírásával el legyen látva és pedig **veres** nyomásban.

Pserhofer J.-tól, 1 tégely 40 kr. bérmentes megküldéssel

Fagy-balzsam, 65 kr.
Keskeny utifü-nedv, 50 kr.
Amerikai köszvény-kenőcs, 1 forint 20 kr.
Por lábizzadás ellen. Egy dob z ára 50 kr, bérmentes megküldés mellett 75 kr.

Golyva-balzsam, 1 üvegcsé 40 kr, bérmentes megküldéssel 65 kr.

Élet-essencia (prágai cseppek), megromlott gyomor, rossz emésztés ellen. Egy üvegcsé 22 kr.

Angol csoda-balzsam, 1 üveggel 50 kr, egy ks üveggel 12 kr.

Fiaker-por, köhögés stb. ellen. 1 dobozzal 35 kr, bérmentes megküldéssel 60 kr.

Tannochinin-hajkenőcs, **Pserhofer J.-tól, a legjobb hajnövesztő szer, 1 szelencze 2 frt.**

Egyetemes tapasz, STEUDEL tanártól, sebek ellen jönak bizonyult háziszert. Egy tégely 50 kr, bérmentes megküldéssel 75 kr.

Egyetemes tisztító só, BULLRICH A. W.-tól. Kitűnő háziszert megzavart emésztés minden következményei ellen

Egy csomag ára 1 frt.

Az itt felsorolt készítményeken kívül, valamennyi az ausztriai lapokban hirdett bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegesség készleten tartatik, s minden esetleg raktáron nem levő cikket kiadásra pontosan s leggyorsabban beszereztetik.

Postai küldemények az összeg beküldése, nagyobb megrendeléseknél utánvétel mellett a leggyorsabban eszközöltetnek.

A pénz előleges beküldése mellett (legezélszerűben postautalvány mellett) a viteldi sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvétel mellett való küldésnél.

MAGVAK.

Szavoszt Alphons

magkereskedése és gazdasági cikkek üzlete

Budapest, V., Arany János-utca 11.

tudatja a n. é. gazda és kertészkedő közönséggel, hogy január hó 1-ével megnyitotta

konyhakerti és virágmag-üzlet osztályát

s ajánlja egészen friss, faj azonos

here, fű, répa, konyhakerti és virágmagvakkal

dusan felszerelt raktárát

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Brassó, nyomtatott ALEXI könyvnyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.